
**Förslag gällande synkronområdet för Norden
avseende definierande parametrar för
frekvenskvalitet och målparameter för
frekvenskvalitet i enlighet med artikel 127 i
kommissionens förordning (EU) 2017/1485 av
den 2 augusti 2017 om fastställande av
riktlinjer för driften av elöverföringssystem**

10 september 2018

Med beaktande av följande skäl,.....	3
Artikel 1 Syfte och omfattning.....	6
Artikel 2 Definitioner och tolkning	6
Artikel 3 Definierande parametrar för frekvenskvalitet.....	7
Artikel 4 Målparameter för frekvenskvalitet.....	7
Artikel 5 Offentliggörande och införande	8
Artikel 6 Språk	8

Alla systemansvariga för överföringssystem inom synkronområdet för Norden,

Med beaktande av följande skäl,

- (1) Detta dokument är ett gemensamt förslag som har tagits fram av alla systemansvariga för överföringssystem inom synkronområdet för Norden avseende definierande parametrar för frekvenskvalitet och målparameter för frekvenskvalitet i enlighet med artikel 127 i kommissionens förordning (EU) 2017/1485 om fastställande av riktlinjer för driften av elöverföringssystem (nedan "förordning 2017/1485"). Detta förslag benämns nedan "förslaget".
 - (2) Detta förslag tar i beaktande de allmänna principer och mål som föreskrivs i förordning 2017/1485, samt i Europaparlamentets och rådets Förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel (nedan "förordning (EG) nr 714/2009"). Syftet med förordning 2017/1485 samt förordning (EG) nr 714/2009 är att skydda driftsäkerheten, frekvenskvaliteten och den effektiva användningen av sammanlänkade system och resurser. Artikel 118.1.c i förordning 2017/1485 anger i detta syfte krav på alla systemansvariga för överföringssystem som "tillsammans ska utarbeta gemensamma förslag till: [...] definierande parametrar för frekvenskvalitet och målparametrar för frekvenskvalitet i enlighet med artikel 127."
 - (3) I artikel 127.1 och 127.4 i förordning 2017/1485 anges omfattningen av detta förslag genom en förteckning över relevanta definierande parametrar för frekvenskvalitet och målparameter för frekvenskvalitet för synkronområdet för Norden: "1. *Definierande parametrar för frekvenskvalitet ska innefatta följande:*
 - a. *Den nominella frekvensen;*
 - b. *Det standardiserade frekvensområdet;*
 - c. *Den maximala momentana frekvensavvikelsen;*
 - d. *Den maximala stationära frekvensavvikelsen;*
 - e. *Frekvensåterställningstiden;*
 - f. *[...];*
 - g. *Frekvensåterställningsintervallet;*
 - h. *[...];*
 - i. *Utlösningstiden för skärpt drifttillstånd för alla synkronområden;*

[...]

4. *Målparametern för frekvenskvalitet ska vara maximalt antal minuter utanför det standardiserade frekvensområdet per år och per synkronområde, och dess standardvärde per synkronområde fastställs i tabell 2 i bilaga III."*
- (4) Artikel 127.2 i förordning 2017/1485 anger att den nominella frekvensen ska vara 50 Hz för alla synkronområden. Artikel 127.3 och 127.4 samt tabell 1 och 2 i Bilaga III i förordning 2017/1485 anger *standardvärden för alla synkronområden:*

"3. *Standardvärdena för de definierande parametrarna för frekvenskvalitet som förtecknas i punkt 1 fastställs i tabell 1 i bilaga III."*

Definierande parametrar för frekvenskvalitet som avses i artikel 127

Tabell 1

Definierande parametrar för frekvenskvalitet per synkronområde

	Kontinentala Europa (CE)	Storbritannien (GB)	Irland-Nordirland (IE/NI)	Norden
Standardiserat frekvensområde	± 50 mHz	± 200 mHz	± 200 mHz	± 100 mHz
Maximal momentan frekvensavvikelse	800 mHz	800 mHz	1 000 mHz	1 000 mHz
Maximal stationär frekvensavvikelse	200 mHz	500 mHz	500 mHz	500 mHz
Frekvensåterhämtningstid	Används inte	1 minut	1 minut	Används inte
Frekvensåterhämtningsintervall	Används inte	± 500 mHz	± 500 mHz	Används inte
Frekvensåterställningstid	15 minuter	15 minuter	15 minuter	15 minuter
Frekvensåterställningsintervall	Används inte	± 200 mHz	± 200 mHz	± 100 mHz
Utlösningstid för skärpt drifttillstånd	5 minuter	10 minuter	10 minuter	5 minuter

4. Målparametern för frekvenskvalitet ska vara maximalt antal minuter utanför det standardiserade frekvensområdet per år och per synkronområde, och dess standardvärde per synkronområde fastställs i tabell 2 i bilaga III.

Målparameter för frekvenskvalitet som avses i artikel 127:

Tabell 2

Målparameter för frekvenskvalitet per synkronområde

	Kontinentala Europa (CE)	Storbritannien (GB)	Irland-Nordirland (IE/NI)	Norden
Maximalt antal minuter utanför det standardiserade frekvensområdet	15 000	15 000	15 000	15 000

- (5) Med avseende på formellt godkännande, anges i artikel 6.3 i förordning 2017/1485 följande:

"Förslag till följande villkor eller metoder ska vara föremål för godkännande från alla tillsynsmyndigheter i den berörda regionen, vilket en medlemsstat har möjlighet att yttra sig över till den berörda tillsynsmyndigheten: [...]"

(d) Metoder, villkor och värden som anges i de driftavtal om synkronområden som avses i artikel 118, när det gäller följande:

(i) definierande parametrar för frekvenskvalitet och målparametrar för frekvenskvalitet i enlighet med artikel 127."

- (6) I enlighet med artikel 6.6 i förordning 2017/1485 ska förväntad inverkan på målen i förordning 2017/1485 beskrivas, vilket anges nedan.

- (7) Detta förslag bidrar i allmänhet till samt utgör inga hinder på något sätt till uppfyllandet av målen i artikel 4 i förordning 2017/1485. I synnerhet gynnar förslaget uppfyllandet av målen 1.c fastställa gemensamma processer och strukturer för lastfrekvensreglering, 1.d säkerställa förutsättningarna för bibehållen driftsäkerhet i hela unionen, 1.e säkerställa förutsättningarna för bibehållen kvalitetsnivå för frekvenser i alla synkronområden i hela unionen, samt 1.h bidra till en effektiv drift och utveckling av elöverföringssystemet och elsektorn i unionen. Förslaget bidrar till uppfyllandet av dessa mål genom att specificera värden för definierande parametrar för frekvenskvalitet och värdet för målparameter för frekvenskvalitet, som de systemansvariga för överföringssystem ska sträva efter att efterleva. De föreslagna värdena för definierande parametrar för frekvenskvalitet och värdet för målparameter för frekvenskvalitet är avsedda att fastställa effektiva gränser för systemfrekvensen inom olika situationer, med främsta syfte att balansera driftsäkerheten (risk för leveransavbrott) och en effektiv drift av elkraftssystemet (kostnaden av åtgärder för lastfrekvensreglering ska vara i överensstämmelse med värden).

- (8) De systemansvariga för överföringssystem är gemensamt ansvariga för driften inom synkronområdet för Norden. De systemansvariga för överföringssystem och alla elkonsumenter, generatorer, leverantörer av balanstjänster, samt nät som är direkt eller indirekt anslutna till de nät som tillhör de systemansvariga för överföringssystem, påverkar följaktligen kvalitetsnivån för frekvenser och har därmed även samma frekvensnivå. De värden som föreslås i detta förslag har utvärderats, diskuterats och godkänts av de systemansvariga för överföringssystem i Norden, och baseras på många års erfarenhet med samma eller åtminstone liknande parametrar.

- (9) Slutligen bidrar förslaget till uppfyllandet av de allmänna målen i förordning 2017/1485 till förmån för alla marknadsaktörer och slutkonsumenter av el.

LÄMNAR IN FÖLJANDE FÖRSLAG TILL BERÖRDA TILLSYNSMYNDIGHETER INOM SYNKRONOMRÅDET FÖR NORDEN:

Artikel 1
Syfte och tillämpningsområde

1. Definierande parametrar för frekvenskvalitet och målparameter för frekvenskvalitet som anges i detta förslag avser det gemensamma förslag som har tagits fram av de systemansvariga för överföringssystem i enlighet med artikel 127 i förordning 2017/1485. Förslaget avser endast synkronområdet för Norden.

Synkronområdet för Norden omfattar överföringssystem inom östra Danmark (DK2), Finland, Sverige samt Norge.

Detta förslag har tagits fram av Energinet, Fingrid Oyj, Kraftnät Åland AB, Svenska kraftnät samt Statnett SF.

2. Detta förslag är föremål för godkännande i enlighet med artikel 6.3 i förordning 2017/1485.

Artikel 2
Definitioner och tolkning

1. I detta förslag ska de termer som används anses samma betydelse som de definitioner som anges i artikel 3 i förordning 2017/1485.
2. I detta förslag gäller följande, om inte annat föreskrivs av sammanhanget:
 - a. singular form omfattar även plural form och omvänt,
 - b. rubriker är angivna för att underlätta läsningen och påverkar inte tolkningen av förslaget,
 - c. hänvisningar till lagstiftning, förordningar, direktiv, föreläggande, handling, föreskrift, eller övriga antagna dokument ska inkludera varje ändring, utvidgning eller nytt antagande av den som då gäller.

Artikel 3

Definierande parametrar för frekvenskvalitet

1. Nedanstående värden från tabell 1 i Bilaga III i förordning 2017/1485 tillämpas för synkronområdet för Norden.

Tabell 1: Definierande parametrar för frekvenskvalitet för synkronområdet för Norden

Definierande parametrar för frekvenskvalitet	
Nominell frekvens	50 Hz
Standardiserat frekvensområde	± 100 mHz
Maximal momentan frekvensavvikelse	1 000 mHz
Maximal stationär frekvensavvikelse	500 mHz
Frekvensåterställningstid	15 minuter
Frekvensåterställningsintervall	± 100 mHz
Utlösningstid för skärpt drifttillstånd	5 minuter

Artikel 4

Målparameter för frekvenskvalitet

1. Nedanstående värde från tabell 2 i Bilaga III i förordning 2017/1485 tillämpas för synkronområdet för Norden: *Maximalt antal minuter utanför det standardiserade frekvensområdet* för synkronområdet för Norden är 15 000 minuter per år.
2. Målet för frekvensavvikelser utanför *det standardiserade frekvensområdet* ska vara under 10 000 minuter per år.
3. Antal minuter utanför det standardiserade frekvensområdet ska fastställas genom att ta i beaktande alla frekvensmätvärden som bör ha en mätperiod som motsvarar eller är kortare än en sekund. I det fall värdet är utanför det standardiserade frekvensområdet, ska $\frac{\text{mätperiod i sek}}{60 \text{ sek}}$ läggas till på antalet minuter utanför det standardiserade frekvensområdet.

Artikel 5

Offentliggörande och införande

1. Berörda systemansvariga för överföringssystem ska i enlighet med artikel 8 i förordning 2017/14985 offentliggöra detta förslag utan otillbörligt dröjsmål efter att de berörda nationella tillsynsmyndigheterna har godkänt förslaget eller efter att beslut har tagits av byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter i enlighet med artikel 6 i förordning 2017/1485.
2. De systemansvariga för överföringssystem ska införa detta förslag senast vid tidpunkten då driftavtalet om synkronområdet för Norden träder i kraft i enlighet med artikel 118 i förordning 2017/1485.

Artikel 6

Språk

Referensspråket för detta förslag ska vara engelska. För att undvika tveksamheter då systemansvariga för överföringssystem behöver översätta detta förslag till sina nationella språk ska de berörda systemansvariga för överföringssystem, i händelse av inkonsekvens mellan den engelska version som publiceras av systemansvariga för överföringssystem inom synkronområdet för Norden, i enlighet med artikel 8.1 i förordning 2017/1485 och en version på ett annat språk, tillhandahålla en uppdaterad översättning av detta förslag till de berörda nationella tillsynsmyndigheterna.